

10 клас Відповіді III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії 2022 р.

Тестові завдання (30 балів)

1. У якій країні західні райони істотно відстають в економічному розвитку від східних:
А) США; Б) Італія; В) Німеччина; **Г) Китай.**
 2. «Турбоатом» — одне з найбільших у світі турбінобудівних підприємств. Спеціалізується на виробництві парових турбін для теплових і атомних електростанцій, гідравлічних турбін для гідроелектростанцій і гідроакумуючих електростанцій, газових турбін для теплових електростанцій. Укажіть центр, де знаходиться дане виробниче об'єднання:
А Київ Б Запоріжжя В Дніпропетровськ **Г Харків**
 3. Укажіть місто, на території якого збереглися руїни Херсонеса:
А Херсон **Б Севастополь** В Одеса Г Миколаїв
 4. Укажіть головне призначення каоліну:
А виробництво шин та пластмаси **Б виробництво фарфорових та фаянсових виробів**
В виробництво труб Г виробництво медичного обладнання
 5. Поліцентрична агломерація, що має декілька рівнопотужних міст-центрів, - це:
А субурбанізація Б рурбанізація **В конурбанізація** Г псевдо урбанізація
 6. Туристичний маршрут «Диканька – Опішня – Великі Сорочинці – Гоголеве – Миргород – Решетилівка» пролягає територією...
А Полтавщини Б Львівщини В Закарпаття Г Сумщини
 7. У степовій зоні зосереджено 75% поголів'я овець в Україні. Проте збільшити виробництво ягнятини в даному регіоні можливо лише за умови перетворення природних пасовищ на культурні. Чим зумовлена така перспектива розвитку вівчарства на півдні України?
А значні ділянки природних пасовищ заболочені
Б на природних пасовищах зелена трава влітку висихає
В природні пасовища віддалені на сотні кілометрів від сіл
Г степові пасовища непридатні для використання техніки
 8. Визначте, що найбільше допомогло Васко да Гама розробити маршрут своєї подорожі:
А Записи Х. Колумба **Б Звіти Б. Діаша** В Карта К. Птолемея Г Глобус М. Бегайма
 9. До узбережжя якого материка прибуде судно, що рухається, не змінюючи курсу, з порту Марсель за азимутом 180°?
А Африка Б Австралія В Північна Америка Г Південна Америка
 10. Положення Землі на орбіті сьогодні, 29 січня:
А) між точками Б і А
Б) між точками А і Г
В) між точками Г і В
Г) між точками В і Б
-
11. Зазначте тектонічну структуру, яка має потужні відклади девонських і кам'яновугільних систем і з якими пов'язані поклади нафти, газу, солі:
А Український щит **Б Дніпровсько-Донецька западина**
В Донецька складчаста споруда Г Причорноморська западина
12. Рослинність різнотравно-типчакowo-ковилових степів поширена на ґрунтах:
А) каштанових; **Б) чорноземах звичайних;**
В) чорноземах типових; **Г) коричневих;**
13. Відстань між залізничною станцією і кар'єром на плані масштабу 1: 30 000 становить 3,8 см. На другому плані ця відстань становить 7,6 см. Який масштаб цього плану?
А 1:15 000 Б 1: 25 000 В 1: 35 000 Г 1: 45 000
14. Територія лісу на карті масштабу 1:100 000 має форму прямокутника із сторонами 42 мм і 57 мм. Яка площа лісу в гектарах?
А 2, 394 га. Б 2 3,94 га. В 2 39,4 га. **Г 2 394 га.**
15. За місцевим часом у Миколаєві 12 год 06 хв. Котра година в даний момент за місцевим часом у Києві, якщо географічна довгота міст: Миколаїв - 32° сх. д., Київ - 30° 30' сх. д.?

- А 12.00 год Б 12.06 год В 12.12 год Г 11.54 год
16. Коли на початковому меридіані північ, у пункті А – полудень. Визначить, на якому меридіані знаходиться пункт А:
А 170° сх. д. Б 170° зх. д. **В 180°** Г 175° сх. д.
17. Якою буде полуденна висота Сонця над горизонтом у Полтаві 23 вересня(широта Полтави 49° 35' пн. ш.)?
А 49° 35' **Б 40° 25'** В 40° 35' Г 40° 45'
18. О котрій годині зійшло Сонце, якщо день тривав 12 год 20 хв?
А 05 год 00 хв **Б 05 год 50 хв** В 06 год Г 06 год 50 хв
19. Укажіть правильний перелік країн-лідерів у сфері суднобудування:
А Китай, Республіка Корея, Японія Б США, Велика Британія, Франція
В Канада, Італія, Сінгапур Г Іспанія, Австралія, Індонезія
20. Обчисліть масштаб глобуса, якщо відомо, що довжина екватора на ньому становить 50 см.
А 1 : 50 000 000 Б 1 : 60 000 000 В 1 : 70 000 000 **Г 1 : 80 000 000**
21. З точки спостереження магнітний азимут водонапірної башти 75°. Магнітне схилення – східне 4°. Визначте дійсний азимут напрямку на залізничний міст, розташований у діаметрально протилежному боці від водонапірної башти.
А 259°. Б 251°. В 71°. Г 79°.
22. У селищі А за 2015 рік народилося 92 дітей, а померло 112 осіб. Який показник природного приросту населення в селищі А, якщо його загальна чисельність на початок року становила 10 тисяч осіб?
А - 20 ‰ **Б - 2 ‰** В - 0,2 ‰ Г - 0,02 ‰
23. Укажіть тип клімату, у якому кількість опадів, що випадають у холодну пору року у вигляді снігу перевищують ту кількість, яка встигає розтанути й випаруватись за теплий сезон:
А Нівальний Б Аридний В Гумідний Г Мусонний
24. Поступове стікання ґрунту, перенасиченого водою, по мерзлій поверхні зцементованої льодом основи схилів називається...
А Суфозія **Б Соліфлюкція** В Екзарація Г Абразія
25. Чому в тропічних широтах солоність поверхневих вод Світового океану вища, ніж в екваторіальних?
А у тропічних широтах випадає менше опадів, ніж у екваторіальних
Б тропічні водні маси мають нижчу температуру, ніж екваторіальні
В біля тропіків знаходяться гирла найповноводніших річок
Г у тропічних широтах бідніший органічний світ
26. Вкажіть, як називаються лінії на картах, які з'єднують точки з однаковою висотою над рівнем моря:
А ізотерми **Б ізогіпси** В ізобари Г ізогіети
27. Спрогнозуйте зміну клімату на північному заході України, якщо на його формування впливатиме лише один чинник – сонячна радіація:
А буде холодніше взимку Б стане холодним і вітряним літо
В випадатиме більше опадів Г не будуть змінюватися пори року
28. Назвіть причину утворення острова Джарилгач.
А льодовикова акумуляція; Б річкова акумуляція;
В еолова акумуляція; **Г морська акумуляція.**
29. Укажіть АЕС, з якою пов'язана діяльність Ташлицької ГАЕС
А Рівненська Б Хмельницька В Запорізька **Г Південноукраїнська**
30. На грошових банкнотах яких країн зображено вулкани як унікальні елементи їхнього ландшафту?
А Польщі, Білорусі Б Єгипту, Лівії В Бразилії, Аргентини **Г Японії, Філіппіни**

1. Г	2. Г	3. Б	4. Б	5. В
6. А	7. Б	8. Б	9. А	10. Г
11. Б	12. В	13. А	14. Г	15. А
16. В	17. Б	18. Б	19. А	20. Г
21. А	22. Б	23. А	24. Б	25. А
26. В	27. А	28. Г	29. Г	30. Г

Творчі завдання

1. Помірний клімат є найбільш комфортним для життя людини. Нам з вами пощастило жити в таких умовах. Але помірний клімат на різних територіях може досить суттєво відрізнятися. Охарактеризуйте помірний клімат Південної Америки. Дайте оцінку комфортності проживання на даній території. **(12 балів)**

Критерії оцінювання

1. Загальна характеристика помірного клімату Південної Америки – **2 бали**

2. Характеристика морської області помірного клімату – **4 балів.**

3. Характеристика континентальної області помірного клімату - **4 балів.**

4. Характеристика комфортності проживання – **2 бали**

2. За прогнозами експертів, починаючи із 2022 року, третинний сектор має стати локомотивом економіки України. Але у 2020, 2021 роках лідерами були – вторинний та первинний сектори. Охарактеризуйте основні експортні галузі первинного сектору економіки України, які займають лідируючі позиції в Європі та світі. **(12 балів)**

Критерії оцінювання

1. Загальна характеристика, структура та логічність відповіді - **2 бали**

2. Характеристика сільського господарства, як основної експортної галузі України - **6 балів**

3. Характеристика видобувної галузі (видобування та експорт залізних. Марганцевих, титанових руд, тощо) - **4 бали**

3. Сьогодні, в умовах російської загрози, гостро стоїть питання участі України у міжнародних організаціях. Запропонуйте керівництву нашої країни ефективні шляхи співпраці щодо підтримки власної безпеки. Політичні події суттєво впливають на розвиток економіки. Уже зараз різко піднявся курс долара до 29.00 гривень за 1 долар, знизилися міжнародні інвестиції. **(12 балів)**

1. Роль міжнародних організацій у підтримці України – **2 бали**

2. Роль ООН щодо підтримки України - **2 бали**

3. Роль Європейського Союзу щодо підтримки України – **2 бали**

4. Роль НАТО щодо підтримки України - **2 бали**

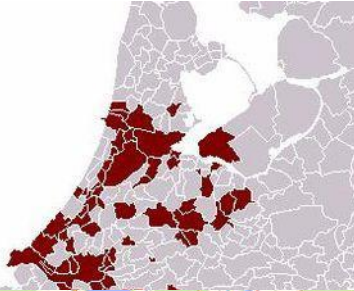
5. Створення коаліції країн Європи щодо захисту від агресії Росії – **2 бали**

6. Активна позиція України щодо захисту від агресії Росії - **2 бали**

Практичні завдання

1. Пояснити дані поняття та зобразити їх схематично: конурбація, моноцентрична агломерація, територіальна структура господарства, інфраструктура та її види, економічний потенціал України, галузева структура промисловості, ТЕЦ, комбінування, металургійний комбінат повного циклу, спеціалізація, кооперування, Придніпровська металургійна база. (12 балів)

Конурбація (поліцентрична агломерація) — міська територія або агломерація поліцентричного типу в складі декількох більш-менш рівноправних міст і великих міських територій, що через зростання населення і фізичне розширення, злилися в одну безперервну міську промислово розвинену область (Донбас).

Моноцентричність міської агломерації — це агломерація з одним місто-ядром, яке підпорядковує своєму впливові усі інші поселення, розташовані в його приміській зоні, і набагато перевищує їх за своїм розміром і економічним потенціалом (Київ).

Територіальна структура господарства відображає розміщення продуктивних сил певними територіальними сукупностями. Це сукупність стійких зв'язків між елементами об'єкта. Це поділ території на просторово виокремлені елементи, кожен із яких виконує певну функцію в розвитку даного об'єкта. Основними елементами територіальної структури господарства є: промислові райони, промислові вузли, промислові центри і промислові пункти.

Інфраструктура — сукупність споруд, будівель, систем і служб, необхідних для функціонування галузей матеріального виробництва та забезпечення умов життєдіяльності суспільства.

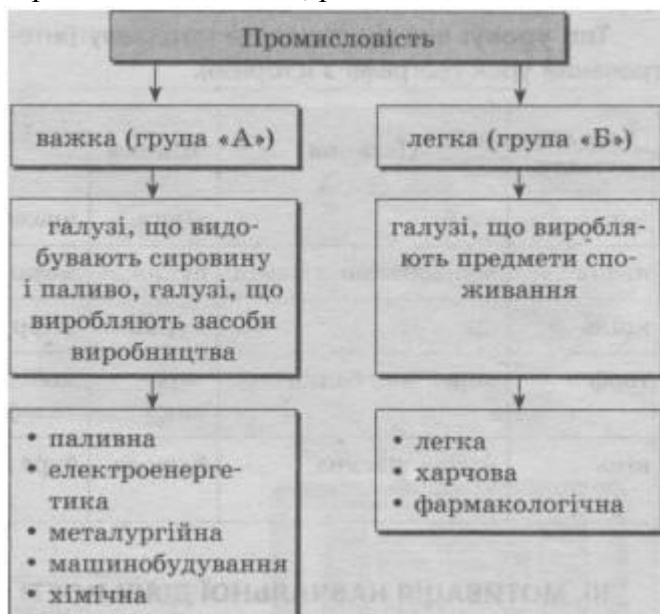

Економічний потенціал — це сукупність наявних та придатних до мобілізації основних джерел, засобів країни, елементів потенціалу цілісної економічної системи, що використовуються і можуть бути використані для економічного зростання й соціально-економічного прогресу.

Рис. 4.1. Класифікація видів економічного потенціалу національної економіки

Промисловість - головна, провідна галузь матеріального виробництва, в якій створюється переважна частина валового внутрішнього продукту і національного доходу; Сучасна промисловість складається з безлічі самостійних галузей виробництва, що включають велику групу споріднених підприємств і виробничих об'єднань, розташованих на значній територіальному видаленні один від одного.

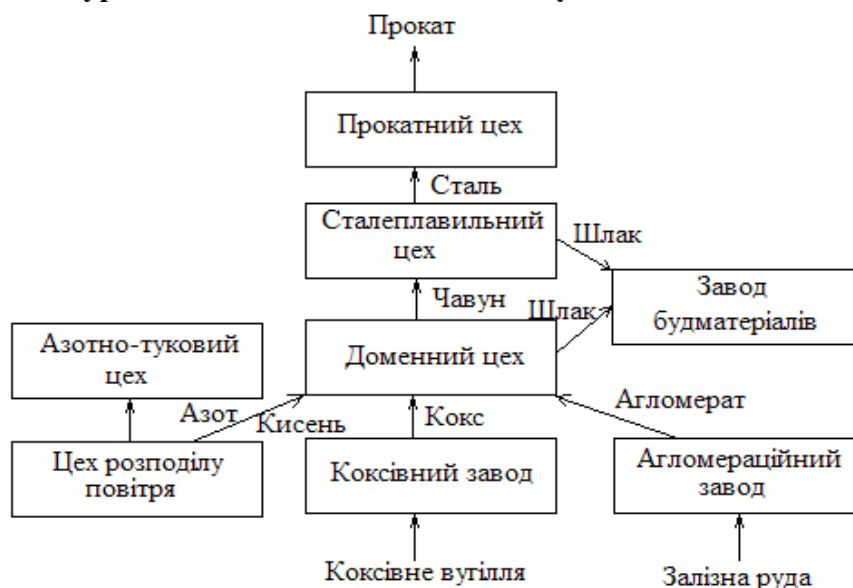

Теплоелектроцентрально́ (ТЕЦ) — електростанція, що використовує пару, котру отримують в парогенераторі для вироблення електроенергії і теплофікації споживачів, що йде на централізоване опалення міста.

Комбінування виробництва – модель організації виробництва, за якою на одному підприємстві поєднуються і функціонують різні виробництва, продукція яких є сировиною, напівфабрикатами, допоміжними матеріалами для інших виробництв.

Металургійний комбінат повного циклу

Спеціалізація виробництва - відображає процес зосередження діяльності підприємства (фірми) на виготовленні однорідної продукції.

Кооперування — виробничі зв'язки між підприємствами, які спільно виготовляють кінцеву продукцію

Придніпровська металургійна база- це основна металургійна база України. На долю Придніпровського металургійного району припадає більше половини випуску чавуну, сортового прокату ...

2. На топографічній карті позначені дві точки, які мають такі прямокутні координати:

A ($X = 6066325$; $Y = 4311500$); B ($X = 6065825$; $Y = 4311500$).

- 1) Визначити відстань від точки A до точки B;
- 2) Яка відстань від точки A до екватора?
- 3) Яка відстань від точки B до екватора?
- 4) Яка відстань від точки A до Північного полюса?
- 5) Яка відстань від точки B до Південного полюса?
- 6) Яка із даних точок знаходиться ближче до Гринвіцького меридіана? **(12 балів)**

Відповідь 1. Відстань від точки A до точки B $6066325 - 6065825 = 500$ м **2 бали**

2. Відстань від точки A до екватора – 6066325 м **2 бали**

3. Відстань від точки B до екватора – 6065825 м **2 бали**

4. Відстань від точки A до Північного полюса $10\,000\,000 - 6066325 = 3\,933\,675$ м **2 бали**

5. Відстань від точки B до Південного полюса $6065825 + 10\,000\,000 = 16\,065\,825$ м **2 бали**

6. Точки A, B знаходяться на однаковій відстані до Гринвіцького меридіана **2 бали**

3. "Занадто часто світ бачить Африку через призму проблем. Коли я дивлюся на Африку, я бачу континент надії, перспектив і грандіозного потенціалу", – каже генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш. За даними Bloomberg, у 2020 році сім африканських країн увійшли до десятка економік світу, що швидко зростають. Мова йде про Ефіопію, Уганду, Кот д'Івуар, Єгипет, Гану, Руанду та Кенію. Підписати дані країни на контурній карті та вказати чинники, що сприяли економічному зростанню даних країн. **(14 балів)**

Критерії оцінювання.

1. Боротьба з корупцією
2. Впровадження економічних реформ
3. Зниження податкового навантаження.
4. Залучення іноземних інвестицій.
5. Розвиток вторинного і третинного сектору економіки.
6. Акцент на експортні галузі.
7. Наведення порядку в галузі фінансів (активна монетарна політика)
8. Акцент на позитивне сальдо експорту та імпорту.

9. Структуризація боргів та їх виплата.